

Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény

A klímaváltozáshoz és egyéb környezeti anomáliákhoz kapcsolódó *átállási kockázat*¹ miatt az MNB kívánatosnak tartja, hogy a banki mérlegekben egyre inkább növekedjen a környezetileg fenntartható (zöld) iparágak, ügyfelek részaránya a „barna”, azaz a szigorodó környezeti szabályozásnak jobban kitett (és ezért hosszabb távon kockázatosabb) iparágakhoz, ügyfelekhez képest.

Ennek érdekében a 2021. évi ICAAP felülvizsgálatoktól kezdve az MNB úgy kívánja javítani a bankszektor kockázati profilját, és pozitív ösztönzőn keresztül csökkenteni a bankrendszer kitétségét az átállási kockázatokra, hogy a 2020-tól felépülő (2020 január 1-jét követően kötött szerződéssel keletkező), az **1. Mellékletben** meghatározott kritériumokat teljesítő környezetileg fenntartható vállalati és önkormányzati kitétségek adott évi tőkekövetelményének egy részét vagy teljes egészét elengedi a 2. pillérben. A kedvezmény mértéke az érintett állomány teljes bruttó kitétségének 5%-a, azzal, hogy a tőkekövetelmény szintje 0 alá nem csökkenhet az állományon. A teljes kedvezmény továbbá nem haladhatja meg a hitelintézet teljes kockázati kitétség értékének (TREA) 0,5%-át.

A kedvezmény igénybevételének feltételei:

- az ICAAP felülvizsgálat keretében bekért hitelanalitikában zöld flag (megjelölés) alkalmazása, valamint
- egy negyedéves, az érintett ügyletek HITREG azonosítóját listaszerűen tartalmazó önkéntes adatszolgáltatás teljesítése az MNB felé, továbbá
- az **1. Mellékletben** leírt Zöld Arányszám feltüntetése mind az ICAAP analitikában, mind az önkéntes adatszolgáltatásban is.

A zöld flaget ügyletszinten kell jelölni, és akkor is alkalmazni kell, ha egy ügylet csak részben finanszíroz zöld hitelcélú. Az önkéntes adatszolgáltatás pontos tartalmát (táblaképét és kitöltési útmutatóját) az MNB a zoldpenzugyek.hu-n publikálja majd.

Határidők:

- Legkésőbb a 2021-es ICAAP felülvizsgálat idejére szükség van az ICAAP analitikában a zöld flag alkalmazására és az arányszám feltüntetésére.
- A b) pont szerinti adatszolgáltatást a tárgynegyedévet követő 50. naptári napig kell beküldeni (első alkalommal a 2020 negyedik negyedévvégi állapotára vonatkozóan, melynek esetében a beküldési határidő azonos a 2021 első negyedévi adatszolgáltatás határidejével).
- Ha a hitelintézet 2021-ben nem kíván élni a tőkekövetelmény-kedvezménnyel, akkor legközelebb a 2022. évi ICAAP felülvizsgálat során tudja igénybe venni a kedvezményt a 2021. év végi állomány alapján.

¹ a klímaváltozás és egyéb környezeti anomáliák miatti gazdasági, társadalmi változásokból fakadó üzleti kockázat, mely elsősorban a hitel- és a piaci kockázatot növeli banki kitétségek esetében azáltal, hogy a nem fenntartható módon működő vállalatok jövedelmezősége romlik

Az MNB mintavételesen ellenőrzi majd, hogy a kedvezményrel érintett ügyletek ténylegesen teljesítik-e az **1. Mellékletben** meghatározott környezeti fenntarthatósági kritériumokat.

A kedvezmény a hitelkockázati tőkekövetelményt csökkenti, azonban csak a Pillér 1+ módszer alkalmazásának mértékéig, vagyis a teljes hitelezési kockázati tőkekövetelmény a kedvezményrel sem csökkenhet az 1. pilléres tőkekövetelmény szintje alá.

A tőkekövetelmény-kedvezményt 5 éven keresztül biztosítja az MNB, melyet első alkalommal a 2021. évi ICAAP felülvizsgálat során határoz meg a 2020. év végi állomány megfelelő részére, majd az ezt követő további 4 évben az ICAAP felülvizsgálatok során „aktualizálja” minden évben az adott évi zöld hitelállományra kiszámolva. A tőkekövetelmény-kedvezmény program lehetséges meghosszabbításáról legkésőbb 2025-ben dönt az MNB, de a fejlemények tükrében azt akár évente felülvizsgálhatja.

Azon, környezetileg fenntartható kihelyezések definícióját, melyekre a zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezményt igénybe lehet venni, az **1. Melléklet** tartalmazza. (Az MNB szándékai szerint az **1. Mellékletben** szereplő definíciós lista a jövőben bővíthet.)

A zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezményhez elfogadott kitétségek

1) Olyan beruházási vagy projekthitel- vagy kötvénykitétség, mely megújuló energiatermelést finanszíroz

E pont alkalmazásában – a vonatkozó EU-irányelvnek megfelelően² – megújuló energia a nem fosszilis megújuló energiaforrásokból származó energia, nevezetesen szélenergia, napenergia (naphő és fotovoltaiikus napenergia) és geotermikus energia, környezeti energia, árapály-, hullám- és az óceánból nyert egyéb energia, vízenergia, biomassa, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok, továbbá biogázok energiája.

A zöld flag alkalmazhatóságára az EU Taxonómia Rendelete és annak technikai melléklete az irányadó³. Az MNB értelmezése szerint a napenergia és a szélenergia automatikusan Taxonómiának megfelelő technológiának számít, a többi technológia esetében a környezetvédelmi engedélyt és a műszaki szakértői jelentést tekintjük a Taxonómiában szereplő ún. DNSH kritériumoknak⁴ való megfelelés biztosítására.

A beruházási hitel esetében, ha a beruházás KÁT/METÁR-on keresztül valósul meg, akkor a Zöld Arányszámot 100%-nak kell jelenteni. Megújuló energiatermelési projekt hitel esetében szintén a kitétség teljes összegére érvényesíthető a kedvezmény (a Zöld Arányszám automatikusan 100%-nak jelentendő), mivel vélelmezhetően ez esetben is a teljes hitelösszeg ténylegesen a megújuló energiatermelést finanszírozza.

Minden más esetben a Zöld Arányszám arányosan (számlákkal igazolva) határozandó meg a hitelintézet által, mely arányszám azt fejezi ki, hogy a hitel- vagy kötvénykitétség mekkora részére alkalmazható a kedvezmény. Ezen százalékos arányszámot az ICAAP analitikában és a negyedéves önkéntes adatszolgáltatásban is fel kell tüntetni. A hitelcél igazoló számlákkal kapcsolatos elvárás, hogy azok az engedélyeztetés, tervezés és kivitelezés költségeihez kapcsolódjanak, azok teljesítését műszaki szakértő igazolja vagy a bank ellenőrzi a forrásfelhasználást a folyósítási feltételek ellenőrzésekor, vagy az utólagos hitelmonitoring keretében.

2) Zöld kötvény kitétség

A Green Bond Principles-nek⁵ vagy a Climate Bonds Standards⁶-nek megfelelő, vállalati, önkormányzati kibocsátású zöld kötvény vásárlásából származó kitétség, mely sztenderdeknek való megfelelést külső felülvizsgálat (external review) igazolja az ICMA által publikált „*Iránymutatások a zöld, társadalmi és fenntarthatósági kötvények külső felülvizsgálatához*” című dokumentumban foglalt valamely módon⁷, az ICMA⁸ és

² AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2018/2001 IRÁNYELVE (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

³ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

⁴ DNSH („Do No Significant Harm”), azaz a jelentős károkozás elkerülését célzó elv kritériumai. A 2020/852 „taxonómia” rendelet 3. cikke határozza meg, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból milyen esetben minősül fenntarthatónak. Ennek a cikknek a b) pontja értelmében ennek alapfeltétele, hogy a gazdasági tevékenység ne sértse jelentősen egyik környezeti célkitűzést sem. Ennek részletei továbbá a rendelet 17. cikkében és a taxonómia jelentés technikai mellékletében találhatóak.

⁵ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/green-bond-principles-gbp/>

⁶ <https://www.climatebonds.net/standard>

⁷ <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Regulatory/Green-Bonds/June-2020/External-Review-GuidelinesJune-2020-090620.pdf>

⁸ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/external-reviews/>

a CBI⁹ hivatalos weboldalán listázott külső felülvizsgálatot végző, jóváhagyott szolgáltatók (ideértve ezek magyarországi irodáit is) valamelyike által.

A Zöld Arányszám a zöld kötvény kitettségek esetében automatikusan 100%.

(E Mellékletben szereplő elfogadott kitettségek listája a későbbi felülvizsgálatok során várhatóan bővíthet az EU Taxonómia figyelembevételével.)

⁹ <https://www.climatebonds.net/certification/approved-verifiers>

Fiktív gyakorlati számpéldák

1. Kedvezmény kiszámításának módja és hatása a TSCR rátára

Tőkekedvezménnyel kapcsolatos számítások	Forint (millió)	
Vállalati hitelállomány	200 000	
ebből zöld (pl. 10%)	20 000	=200 000 * 10%
Kedvezmény (5%)	1 000	=20 000 * 5%
Teljes kockázati kitettséérték (TREA)	600 000	
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) változása	0,17%	=1 000 / 600 000
SREP tőkekövetelmény kedvezmény ELŐTT	80 000	
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) kedvezmény ELŐTT	13,33%	=80 000 / 600 000
SREP tőkekövetelmény kedvezmény UTÁN	79 000	=80 000 - 1 000
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) kedvezmény UTÁN	13,17%	=79 000 / 600 000
Tőke-követelmény kedvezmény miatti TSCR csökkenés	0,17%	=13.33% - 13.17%
Maximális kedvezmény		
Zöld állományra képzett tőkekövetelmény	A 20 milliárd forintra képzett tőke 0%-os kockázati súllyal	
TREA 0.5%-a	3 000	=600 000 * 0.5%

2. A kedvezmény érvényesítésével kapcsolatos kalkulációk

Az alábbi példa azt szemlélteti, hogy egy 60%-ban zöld beruházás mekkora kedvezményben részesülhet adott paraméterekkel.

Hitelnyújtás	Forint (millió)	
Hitel összege	500	
Ebből zöld	300	
Tőkekövetelmény (100% kockázati súllyal)	24	=300 * 8%
Tőkekövetelmény kedvezmény	15	=300 * 5%
Tőkekövetelmény a kedvezmény után	9	=24 - 15

Abban az esetben, ha a pénzügyi szervezetnek a fentebb említett egyetlen zöld hitele van (azaz a hitelportfoliónak csupán 0.3%-a zöld), akkor az ICAAP felülvizsgálat során az alábbi módon kerül kiszámításra a kedvezmény.

ICAAP felülvizsgálat	Forint (millió)	
Hitelállomány	100 000	
Hitelkockázatra képzett 2. pilléres tőkekövetelmény a kedvezmény ELŐTT (pl. 10%)	10 000	=100 000 * 10%
Hitelkockázatra képzett 2. pilléres tőkekövetelmény a kedvezmény UTÁN	9 985	=10 000 - 15